

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Державної служби
статистики**

03 червня 2019 року № 190

**(у редакції наказу Державної
служби статистики**

від 27 червня 2023 року № 224)

**зі змінами, внесеними наказом
Державної служби статистики
від 23 лютого 2024 року № 35**

ПОЛОЖЕННЯ
про департамент соціальної статистики апарату
Державної служби статистики України

I. Загальні положення

1. Департамент соціальної статистики (далі – департамент) є самостійним структурним підрозділом апарату Державної служби статистики України (Держстат), що забезпечує виконання завдань державної статистичної діяльності, у тому числі спрямованих на розвиток і впровадження інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій, у сфері соціальної статистики.

2. У своїй діяльності департамент керується Конституцією України, законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства України, Регламентом і наказами Держстату, цим Положенням, а також міжнародними угодами міжвідомчого характеру, укладеними Держстатом із міжнародними організаціями та статистичними службами іноземних держав.

3. До складу департаменту входять відділ статистики гуманітарної сфери, відділ моніторингу соціальних програм і одноразових обстежень, відділ інформаційного забезпечення моніторингу ЦСР, відділ соціальних сателітних рахунків, відділ статистики туризму, відділ статистики оплати праці та соціально-трудових відносин, що діють на основі положень про них, затверджених Головою Держстату.

4. Департамент безпосередньо підпорядковується Голові Держстату.

5. З метою забезпечення виконання своїх функцій департамент взаємодіє з іншими самостійними структурними підрозділами апарату Держстату, його територіальними органами, підприємствами, установами та організаціями, що належать до сфери управління Держстату, структурними підрозділами інших державних органів, органів місцевого самоврядування та інших юридичних осіб у порядку, визначеному Законом України "Про офіційну статистику", Положенням про Держстат, Регламентом Держстату, цим Положенням, іншими нормативно-правовими актами.

II. Основні завдання департаменту

1. Участь у реалізації державної політики у сфері соціальної статистики та підготовці пропозицій щодо її формування.

2. Забезпечення реалізації комплексу завдань, програм, проєктів, робіт, спрямованих на розвиток та впровадження інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій шляхом створення, реалізації та вдосконалення інформаційно-комунікаційних проєктів та інформаційно-комунікаційних продуктів державних статистичних спостережень у сфері соціальної статистики.

3. Розроблення, удосконалення та впровадження статистичної методології у сфері соціальної статистики.

4. Сприяння координації дій державних органів, органів місцевого самоврядування та інших юридичних осіб, територіальних органів Держстату в питаннях організації діяльності, пов'язаної зі збиранням, обробленням, поширенням і використанням офіційної державної статистичної інформації та адміністративних даних.

5. Оброблення, аналіз, захист, використання та поширення офіційної державної статистичної інформації щодо масових економічних, соціальних, демографічних, явищ і процесів, які відбуваються в Україні та її регіонах.

6. Забезпечення актуальності, точності та надійності, узгодженості й порівнянності, доступності та ясності офіційної державної статистичної інформації, а також підготовка звітів для користувачів щодо якості статистичних даних.

7. Забезпечення принципу статистичної конфіденційності під час виробництва та поширення офіційної державної статистичної інформації.

III. Функції департаменту

Відповідно до основних завдань департамент:

1) бере участь у розробленні проєктів довгострокових програм розвитку офіційної статистики, планів державних статистичних спостережень та інших планів, що регламентують роботу Держстату та його самостійних структурних підрозділів з питань, віднесених до повноважень департаменту;

2) бере участь у реалізації довгострокових програм розвитку офіційної статистики, планів державних статистичних спостережень та інших планів, що регламентують роботу Держстату та його самостійних структурних підрозділів, які належать до повноважень департаменту, та підготовці інформації до звітів про їх виконання;

3) забезпечує реалізацію проєктів цифрової трансформації та розвитку інформаційних систем органів державної статистики, а також комплексу завдань щодо міграції до інформаційної системи статистичного виробництва органів державної статистики (ІССВ ОДС) державних статистичних спостережень у сфері соціальної статистики;

4) забезпечує реалізацію в ІССВ ОДС інформаційно-комунікаційних проєктів щодо державних статистичних спостережень з питань статистики гуманітарної сфери, сфери соціального захисту, населених пунктів та житла, туризму, оплати праці та соціально-трудова відносин, сателітних (національних) рахунків охорони здоров'я, соціального захисту, освіти, а також моніторингу ЦСР та гендерної рівності;

5) забезпечує створення та удосконалення інформаційно-комунікаційних продуктів державних статистичних спостережень з питань статистики гуманітарної сфери, сфери соціального захисту, населених пунктів та житла, туризму, оплати праці та соціально-трудова відносин, сателітних (національних) рахунків охорони здоров'я, соціального захисту, освіти, а також моніторингу ЦСР та гендерної рівності;

6) бере участь у розробці пропозицій щодо вдосконалення законодавчих та інших нормативно-правових актів з питань, віднесених до повноважень департаменту;

7) забезпечує в межах повноважень формування інформаційної бази для забезпечення моніторингу цілей сталого розвитку та реалізації рівних прав та можливостей жінок та чоловіків, прогнозування й аналізу тенденцій і закономірностей розвитку гуманітарної сфери, сфери соціального захисту, населених пунктів та житла, туризму, оплати праці та соціально-трудова відносин

відносин;

8) здійснює моніторинг потреб користувачів у офіційній державній статистичній інформації з питань соціальної статистики;

9) організовує та проводить державні статистичні спостереження з питань: статистики гуманітарної сфери (мережа та діяльність закладів освіти, травматизм на виробництві, навчання упродовж життя, інші спостереження в гуманітарній сфері);

статистики соціального захисту, населених пунктів та житла (оплата населенням житлово-комунальних послуг, соціально-економічне становище сільських населених пунктів, окремі обстеження домогосподарств з питань соціального захисту дітей, осіб з інвалідністю, жінок, які проводяться за методологією міжнародних організацій);

національних рахунків охорони здоров'я та соціального захисту, сателітних рахунків освіти та туризму;

статистики туризму (колективні засоби розміщення, обстеження туристів та одноденних відвідувачів на пунктах пропуску через державний кордон України (для в'їзного туризму), обстеження щодо подорожей домогосподарств (для внутрішнього та виїзного туризму));

статистики оплати праці та соціально-трудова відносин (обстеження підприємств із питань статистики праці, стан виплати заробітної плати, умов праці на підприємствах, витрати підприємств на утримання робочої сили, рівень заробітної плати працівників за статтю, віком, освітою та професійними групами);

10) розробляє, впроваджує й удосконалює статистичну методологію проведення державних статистичних спостережень, яка базується на результатах наукових досліджень, міжнародних рекомендаціях та світовому досвіді, кращих прикладах статистичної практики, з урахуванням національно-історичних особливостей України;

11) готує на основі науково обґрунтованої статистичної методології роз'яснення щодо заповнення форм державних статистичних спостережень;

12) бере участь у розробленні та удосконаленні звітно-статистичної документації, необхідної для проведення державних статистичних спостережень;

13) готує пропозиції щодо організації проведення наукових досліджень і прикладних розробок з питань соціальної статистики;

14) бере участь у розробленні, удосконаленні й впровадженні статистичних класифікацій, що використовуються для проведення державних

статистичних спостережень;

15) бере участь у створенні та використанні статистичних реєстрів респондентів державних статистичних спостережень;

16) бере участь у забезпеченні доступності та ясності офіційної державної статистичної інформації відповідно до основних принципів офіційної статистики, відкритості статистичної методології та готує відповідно до плану державних статистичних спостережень статистичні продукти;

17) бере участь в організації та проведенні та/або самостійно проводить публічні заходи для користувачів офіційної державної статистичної інформації з питань, що належать до повноважень департаменту;

18) забезпечує відповідність офіційної державної статистичної інформації принципу забезпечення якості, готує звіти для користувачів щодо якості статистичних даних з питань соціальної статистики;

19) бере участь у проведенні аналізу статистичних показників, які характеризують соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та її регіонах, здійснює інформаційне забезпечення моніторингу цілей сталого розвитку та реалізації рівних прав та можливостей жінок та чоловіків;

20) надає офіційну державну статистичну інформацію державним органам й органам місцевого самоврядування, іншим користувачам інформації згідно з планом державних статистичних спостережень, на виконання доручень керівництва Держстату, а також на запити користувачів;

21) проводить роботу з респондентами шляхом надання їм методичної допомоги, роз'яснень, проведення семінарів;

22) забезпечує відповідно до законодавства та принципу статистичної конфіденційності збереження та захист офіційної державної статистичної інформації, дотримання її конфіденційності;

23) здійснює підготовку постановок задач і змін до них для розробки (удосконалення) програмного забезпечення з обробки даних державних статистичних спостережень з питань соціальної статистики;

24) бере участь у роботах із питань розробки, тестування та впровадження програмного забезпечення для збирання, обробки й передачі офіційної державної статистичної інформації на базі єдиної методології та сучасних інформаційних технологій;

25) розглядає та готує пропозиції щодо погодження за поданням державних органів, органів місцевого самоврядування, інших юридичних осіб методології та звітної документації, що пов'язані зі збиранням і використанням офіційної державної статистичної інформації та адміністративних даних, із питань соціальної статистики;

26) бере участь у складанні альбому форм державних статистичних спостережень, переліку звітної документації, що пов'язана зі збиранням і використанням адміністративних даних;

27) бере участь у моніторингу джерел адміністративних даних та готує пропозиції щодо залучення для використання у статистичних цілях адміністративних даних та іншої необхідної інформації щодо підготовки, укладення та перегляду угод/протоколів щодо взаємообміну інформаційними ресурсами з державними органами, органами місцевого самоврядування та іншими юридичними особами, що провадять діяльність, пов'язану зі збиранням і використанням офіційної державної статистичної інформації та адміністративних даних;

28) бере участь у регулюванні звітного навантаження;

29) бере участь у здійсненні міжнародного співробітництва Держстату з питань, що належать до повноважень департаменту;

30) виконує в межах повноважень департаменту зобов'язання, передбачені угодами, укладеними між Держстатом та державними органами, органами місцевого самоврядування та іншими юридичними особами, міжнародними організаціями, статистичними службами іноземних держав;

31) бере участь в межах повноважень у збиранні і розрахунку показників для визначення паритетів купівельної спроможності валют у рамках Програми міжнародних зіставлень валового внутрішнього продукту;

32) здійснює заходи, спрямовані на запровадження міжнародних статистичних стандартів та рекомендацій з питань, що належать до повноважень департаменту;

33) бере участь у забезпеченні впровадження стандартних математичних методів при проведенні державних статистичних спостережень та розрахунків показників;

34) здійснює в межах повноважень заходи щодо співробітництва з ЄС, розробляє пропозиції щодо адаптації законодавства України у сфері статистики до законодавства ЄС;

35) надає в межах повноважень допомогу територіальним органам Держстату, а також працівникам державних органів шляхом підготовки та надання методологічних роз'яснень, інструктивних матеріалів, програм, проведення нарад і семінарів;

36) готує проекти відповідей на звернення громадян із питань, віднесених до повноважень департаменту;

37) готує пропозиції з відповідними обґрунтуваннями щодо використання фінансових ресурсів для проведення окремих робіт і заходів, які здійснюються в межах повноважень департаменту;

38) здійснює роботу з документами, що містять конфіденційну та службову інформацію;

39) здійснює роботу з документами з питань мобілізаційної роботи та цивільного захисту;

40) виконує інші функції з метою забезпечення виконання основних завдань департаменту.

IV. Права департаменту

1. Отримувати за необхідності безоплатно в установленому Держстатом порядку та строки від усіх респондентів, на яких поширюється дія Закону України "Про офіційну статистику", державну статистичну звітність і використовувати первинні та статистичні дані, дані бухгалтерського обліку, іншу інформацію, необхідну для проведення статистичних спостережень, у тому числі конфіденційну та службову інформацію, а також пояснення, що додаються до неї.

2. Здійснювати експертні оцінки та розрахунки (дорахунки) окремих статистичних показників на основі затвердженої статистичної методології.

3. Вивчати стан первинного обліку та статистичної звітності, перевіряти достовірність первинних даних, поданих респондентами, при цьому в порядку, установленому Держстатом, застосовувати щодо респондентів-юридичних осіб, їх відокремлених підрозділів, а також фізичних осіб-підприємців метод безпосереднього відвідування виробничих, службових та інших приміщень, ділянок тощо.

4. Користуватися відповідними інформаційними базами даних державних органів.

5. Вимагати від респондентів унесення виправлень до статистичної звітності, інших статистичних формулярів у разі виявлення недостовірних первинних даних, а при невиконанні цієї вимоги у визначений строк самостійно вносити такі виправлення з подальшим повідомленням про це респондентам.

6. Готувати пропозиції щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень, і накладання адміністративних стягнень.

7. Давати роз'яснення та коментарі щодо некоректного чи неправильного використання або тлумачення офіційної державної статистичної інформації та методології.

8. Відповідно до чинного законодавства надавати офіційну державну статистичну інформацію міжнародним організаціям, проводити спільні дослідження, здійснювати обмін такою інформацією зі статистичними службами іноземних держав відповідно до вимог законодавства України.

9. Отримувати в установленому порядку від інших самостійних структурних підрозділів апарату Держстату, його територіальних органів, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Держстату, інформацію та документи, необхідні для виконання покладених на департамент функцій.

10. Залучати спеціалістів інших самостійних структурних підрозділів апарату Держстату (за згодою їх керівників) для розгляду питань, що належать до повноважень департаменту.

11. Брати участь у нарадах та інших заходах, що проводяться в Держстаті, його територіальних органах, підприємствах, установах та організаціях, що належать до сфери його управління, скликати семінари, наради з питань соціальної статистики.

12. Ініціювати залучення фахівців державних органів, підприємств, установ та організацій (за погодженням з їхніми керівниками) для розгляду питань у сфері соціальної статистики та створення з цією метою відповідних експертних і робочих груп.

13. Представляти Держстат за дорученням його керівництва в його територіальних органах, підприємствах, установах та організаціях, що належать до сфери управління Держстату, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах і організаціях з питань соціальної

статистики.

14. Уносити на розгляд керівництва Держстату пропозиції з питань удосконалення соціальної статистики, підвищення ефективності діяльності апарату Держстату.

V. Керівництво департаменту

1. Департамент очолює директор, який призначається на посаду та звільняється з посади Головою Держстату в порядку, передбаченому законодавством про державну службу.

2. Посада директора департаменту належить до посад державної служби категорії "Б".

3. Директор департаменту безпосередньо підпорядковується Голові Держстату.

4. Директор департаменту має трьох заступників: заступника директора департаменту, заступника директора департаменту – начальника відділу моніторингу соціальних програм і одноразових обстежень, заступника директора департаменту – начальника відділу статистики оплати праці та соціально-трудових відносин.

5. На час відсутності директора департаменту його обов'язки виконує заступник директора департаменту, у разі відсутності заступника директора департаменту – заступник директора департаменту – начальник відділу моніторингу соціальних програм і одноразових обстежень, а в разі відсутності останнього – заступник директора департаменту – начальник відділу статистики оплати праці та соціально-трудових відносин.

6. Директор департаменту несе відповідальність згідно з чинним законодавством за неякісне та несвоєчасне виконання своїх посадових обов'язків, завдань і функцій, покладених на департамент, недотримання етики поведінки державного службовця та спеціальних обмежень, передбачених законодавством про державну службу та запобігання корупції, розголошення інформації, що стала йому відома під час виконання службових завдань, і яка відповідно до закону не підлягає розголошенню.

Директор департаменту
соціальної статистики

Інеса СЕНИК